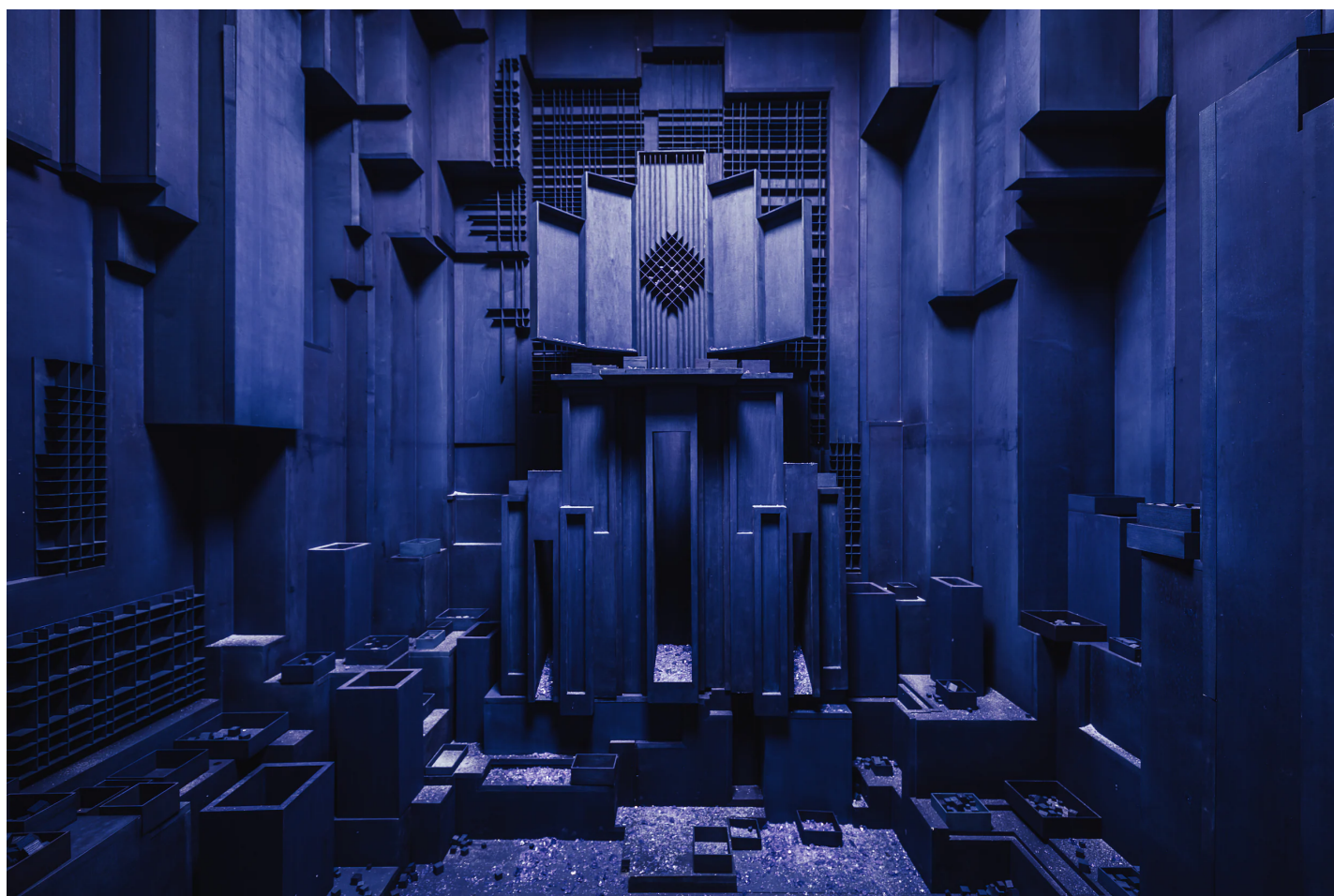

INTERVIEW LEVI VAN VELUW

Kunstenaar Levi van Veluw krijgt de Singerprijs, met bijbehorende tentoonstelling: 'Hoe ver kunnen we gaan?'

'Sanctum', 2017. Beeld Guido Mencari, courtesy galerie Ron Mandos, Amsterdam

Singer Laren zou één ruimte aan Levi van Veluw wijden. Het werden zes zalen, waar een aantal van zijn duizelingwekkende installaties te zien zijn. Gelukkig hangen er ook de wonderbaarlijke zelfportretten waarmee hij doorbrak, die zijn geïnspireerd door de angsten uit zijn jeugd.

Janna Reinsma 21 maart 2024, 11:43

In een oude kanonnenloods van 400 vierkante meter groot, gelegen op het terrein van een oude wapenfabriek in Zaandam, wordt nog hard gewerkt. Niet alleen kunstenaar Levi van Veluw zelf is druk bezig in zijn imposante werkruimte, in voorbereiding op zijn grootste solo-expositie tot dusver, maar ook twee van zijn vele assistenten. De een zaagt hout in dunne schijfjes, de ander verft een wonderlijk manshoog bouwwerk bijna lichtgevend donkerblauw.

Advertentie

De Volkskrant Kunst & Cultuur

Ontvang elke week het laatste kunstnieuws en de belangrijkste recensies, interviews en beschouwingen.

Inschrijven

Het feit dat hij zo'n groot atelier én assistenten heeft spreekt boekdelen. Het getuigt van zijn internationale succes én van de complexiteit en ambitieuze schaal van zijn werk. Van Veluw maakt het zichzelf zelden makkelijk: hij begon met fotografie, maar maakte zich vervolgens zo'n beetje alle denkbare genres eigen: vernuftig gemaakte kinetische kunstwerken, video's, ingenieuze houtskooltekeningen, werk van klei en hout. En hij maakt overrompelende installaties in waanzinnige kleuren blauw of donker zwart, die de bezoeker een vervreemdende ruimtelijke ervaring bezorgen: mysterieuze kamers die doen denken aan kerken of andere heiligdommen.

Over de auteur

[Janna Reinsma](#) schrijft voor *de Volkskrant* over hedendaagse beeldende kunst.

Singerprijs en expositie

Van Veluw (winnaar van de Volkskrant Beeldende Kunst Publieksprijs 2015) is kortom een razend interessante kunstenaar en dat is niet onopgemerkt gebleven: museum Singer Laren reikt op dinsdag 26 april de Singerprijs aan hem uit, een tweejaarlijkse oevreprijs voor een hedendaagse Nederlandse kunstenaar. En het museum wijdt een solotentoonstelling aan zijn werk.

Het idee was oorspronkelijk er een 'chronologisch retrospectief' van te maken, maar dat leek Van Veluw (39) nogal saai. 'Ik ben nog niet dood', aldus de kunstenaar. Het idee was eigenlijk ook: een bescheiden expositie, in één ruimte. Maar al gauw begon Van Veluw te morrelen aan de opzet. Was het niet veel leuker om ook een van zijn vele omvangrijke installaties en nieuw werk te laten zien? Van Veluw: 'En zo ging ik kijken: hoe ver kunnen we gaan?'

Advertentie

Lang verhaal kort: de expositie liep uit de klauwen en wordt uiteindelijk een maar liefst zes zalen vullend geheel, *Labyrinth of Memories*. Het Singer Laren ontruimde daartoe een volledige vleugel, waar normaal gesproken een modernistische schilder kunstverzameling te zien is. Van Veluw laat er nu vijf duizelingwekkende installaties zien en vijftien objecten, hier en

daar associatief gecombineerd met door hemzelf gekozen schilderijen uit het depot van het museum.

Levi van Veluw: 'Landscape I' (2008). Beeld Courtesy galerie Ron Mandos, Amsterdam

Verdwijnende mens

Gelukkig is er óók vroeg werk van Van Veluw te zien. Van Veluw

brak al jong door met wonderbaarlijke foto's, je zou het zelfportretten kunnen noemen, waarop hij steeds opnieuw van zijn eigen hoofd een landschap maakte. Hij bedekte zichzelf bijvoorbeeld met kiezels, strookjes tapijt of het soort boompjes, grasjes en mini-schaapjes die horen bij het decor van speelgoedtreintjes. In zekere zin verscheen en verdween de mens in een en hetzelfde beeld, door zich tegelijkertijd te camoufleren en te tonen.

Advertentie

'Daarna ben ik heel lang meer abstracte werken gaan maken, waar de mensfiguren uit weg raakten. Want soms ben je ook helemaal klaar met wat je doet, en zoek je weer verder naar wat je nog niet kunt', vertelt Van Veluw. De laatste tijd keren die mensfiguren, vaak Van Veluw zelf, weer vaker terug in zijn werk.

Beeld uit de video 'The Origin of the Beginning 3.2' (2011). Beeld Levi van Veluw, Courtesy galerie Ron Mandos, Amsterdam

Orde en chaos

Binnen alle verscheidenheid in zijn werk zijn consistente fascinaties te herkennen. In veel werk vormt angst voor controleverlies een inspiratiebron, zoals is terug te zien in een installatie uit de serie *The Origin of the Beginning*. De installatie is gebaseerd op een terugkerende nachtmerrie uit zijn kindertijd, waarin ontelbare balletjes rond rolden in patronen. Terwijl Van Veluw ze bij elkaar moest houden, begonnen ze te botsen en uit de bocht te vliegen.

Advantis

‘De serie *The Origin of the Beginning* is het meest autobiografische wat ik ooit heb gemaakt. Waarom balletjes zo eng kunnen zijn? Pas later ben ik dat gaan interpreteren als: ze zijn lastig te bedwingen, ze rollen alle kanten op. Dat soort elementen ben ik daarna bewust gaan gebruiken; balletjes komen vaker terug als iets oncontroleerbaars.’

Het thema werkte hij onder meer uit in een slaapkamer waarvan de muren zijn bedekt met balletjes. Het aanvankelijk geordende patroon gaat geleidelijk over in een overweldigende chaos. Hij maakte ook een aantal video's van zichzelf in die kamer, gezeten op zijn bed, gekleed in een volledig met balletjes bedekt pak, waarbij hij benauwd lijkt te ademen en haast wegvalt in zijn omgeving – een surreëel en beklemmend beeld.

Over zijn jeugd, die vooral in zijn vroege werk vaak een inspiratiebron vormde, wil hij graag kort zijn, maar hij wil er wel iets over kwijt. ‘Ik heb altijd een onzekere thuissituatie gehad. Niet

alleen doordat mijn ouders zijn gescheiden – er was eigenlijk altijd onrust, soms heel extreem. De ouders van mijn moeder hebben in concentratiekampen gezeten en zijn door de oorlog getraumatiseerd, en dat werkt allemaal door. Als kind zoek je dan naar houvast, je ontwikkelt angsten. Niet in zoverre dat ik niet functioneer, helemaal niet zelfs, eerder het tegenovergestelde. De rare trekjes die je als mens ontwikkelt, zijn voor de kunst soms juist heel vruchtbaar.'

Beeld uit de video 'In the Depths of Memory', 2023. Beeld Courtesy galerie Ron Mandos, Amsterdam

1.500 koppen van klei

Het slotstuk van de tentoonstelling is een tot gigantische proporties uitgegroeide versie van [In the Depths of Memory](#), een installatie die vorig jaar te zien was in galerie Ron Mandos in Amsterdam. In een video is een man te zien (een met klei bedekte Levi van Veluw) die zijn eigen kop namaakt in klei. Hij boetseert steeds sneller en koortsachtiger, totdat de kop af is en hij hem bijzet in een kast met talloze soortgelijke koppen. Maar klaar is hij allerminst: met een klap valt er een nieuwe homp klei voor zijn

neus. En alles begint weer van voren af aan: de video *loopt*, en ook de man van klei zit als een Sisyfus gevangen in een eeuwige *loop*. Hij kan niet anders dan zijn evenbeeld maken.

Het is een indrukwekkende verbeelding van het scheppingsproces, hetzij van Levi van Veluw zelf of van 'de kunstenaar' in het algemeen. Van Veluw vindt het zelf 'iets heel prettigs en bevredigends hebben om naar te kijken', al heeft het ook 'iets claustrofobisch en dwangmatigs'.

In een gangenstelsel eromheen zijn de kleien koppen zelf te zien, niet minder dan 1.500 stuks. Eerst talloze afgekeurde exemplaren en dan de steeds beter gelukte, netjes geordend op ogenschijnlijk eindeloze planken. Als in een gekmakende zoektocht naar controle en perfectie, naar voltooiing, en misschien, wie weet, zelfs verlossing.

Beeld uit de installatie 'In the Depths of Memory', 2023. Beeld Courtesy galerie Ron Mandos, Amsterdam

Levi van Veluw – Labyrinth of Memories

26/3 t/m 25/8, museum Singer Laren.

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

BEELDENDE KUNST PETER STRUYCKEN

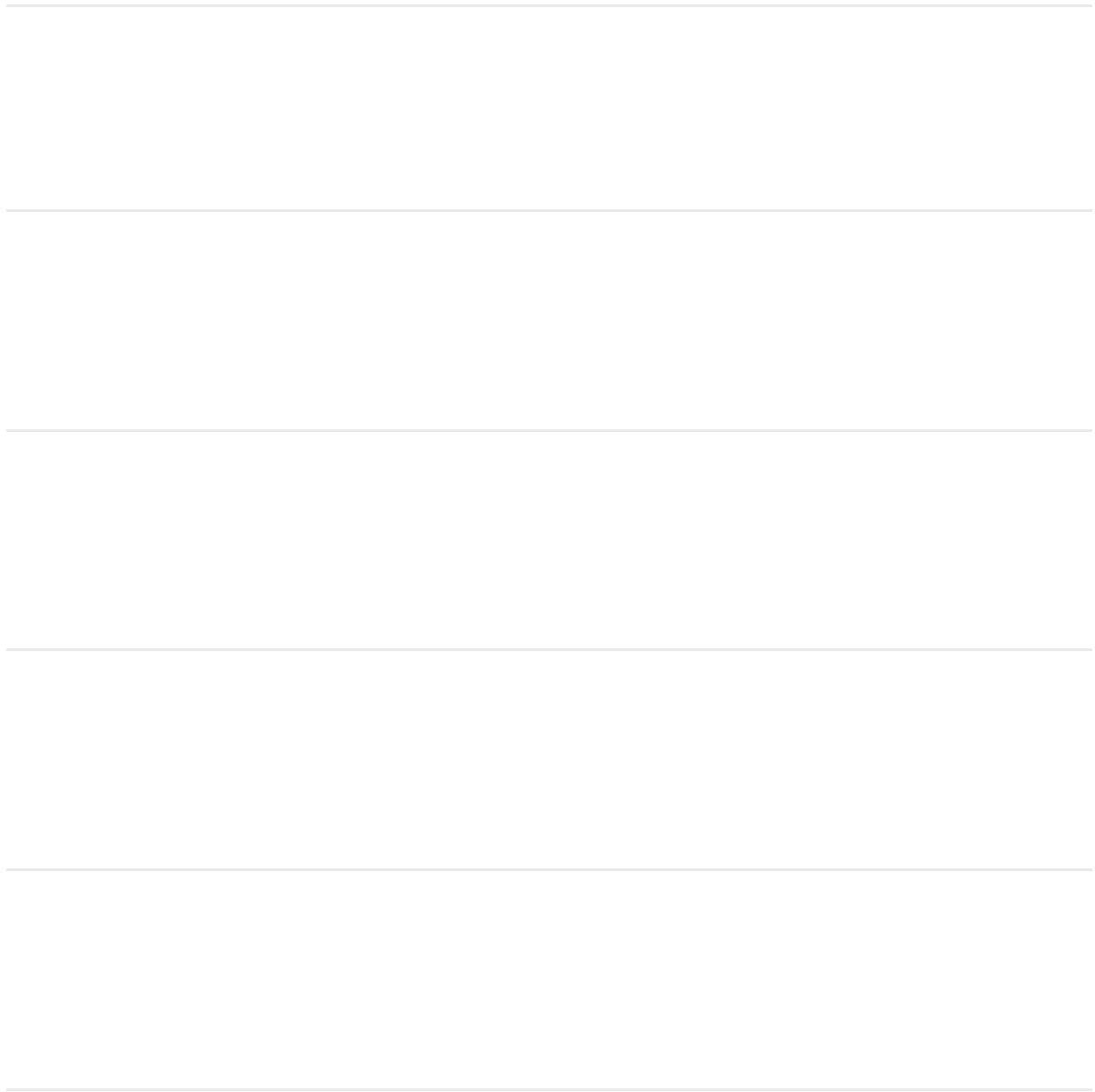
Een beetje van de kunstenaar, een beetje van de computer: zo komt Peter Struycken (85) tot zijn explosies van kleur

TENTOONSTELLING

Ze raakte in de vergetelheid, maar wordt eindelijk herontdekt: Janet Sobel, vernieuwer in de schilderkunst

BEELDENDE KUNST

Na ruzie tussen Sassoon Semah en museum Het Nieuwe Domein volgt tentoonstelling over verzoening

Advertentie

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

[Contact met de redactie](#)

[Contact met de klantenservice](#)

[Privacystatement](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Privacy-instellingen](#)

[Auteursrecht](#)

[Colofon](#)

Service

[Klantenservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

[Bezorging pauzeren](#)

[Bezorging wijzigen](#)

[\(Bezorg\)adres wijzigen](#)

[Adverteren](#)

[Losse verkoop](#)

Meer de Volkskrant

[Abonneren](#)

[Nieuwsbrieven](#)

[Digitale krant](#)

[Webwinkel](#)

[Puzzels](#)

[RSS-feeds](#)

[Facebook](#)

— ...

Twitter

Android apps

iOS apps

Navigeer

Columnisten

Recensies

De Volkskeuken

Archief

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2023 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden

Home

Editie

Net binnen